

TEVYNE

Organas Susivienijimo L. A.

N. 15 Philadelphia, Pa. Balandžio 13 diena 1901 m. metas VI.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

THE WEEKLY.

"TEVYNĖ" "FATHERLAND"

Organ of the Lithuanian National Alliance.

PUBLISHED EVERY SATURDAY
at 31 N. 9th str. Philadelphia, Pa.

Subscription \$1.00 per year.

Publisher Rev. A. Kaupas.

All communications should be addressed:
Rev. A. Kaupas 114 Theodore str.
Scranton, Pa.

ADRESAI.

Susivienijimo L. A. centralizkos vyriausybės.

Prez. kun. Kaupas 114 Theodore str.
Scranton, Pa.

Vice-prezidentas: A. Daniseviczius
630 W. Centre str. Mahanoy City, Pa.

Kasierius: K. Radzeviczius
121 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Sekretorius: T. Astramskas,
31 N. 9th. str. Philadelphia, Pa.

Peržiūrėtojai kasos: Rev. A. Milukas
Shenandoah, Pa.

S. Pranis, Newark, N. J.

XVI S. L. A. seimas
prasides 21 gegužio 10 va-
landa isz ryto ant sales F.
Kuncos, 88 E. Market st.
szale Lehigh Valley's di-
po) Wilkes-Barre, Pa.
Tenpat delegatai atras vie-
ta apsigyvenimui.

K. A. Kaupas prez.

Žinios isz pasvieczio.

Maskolija.

Aresztavojimai Maskolijoje nesi-
mažina bet platinasi.

Charkove kada apkaltinamus stu-
dentus gabeno ant gelžkelio stotes,
draugai, kiti studentai už palydėjimą
iszgabenamųjų, tapo suaresztavoti
apie dvidešimtis kelios ypatos.

Peterburge, laike teatro suaresz-
tavota keles deszimts studentų.

Odesoje 7 diena ir 8 balandžio,
per tais dvi dieni, suaresztavota
1560 žmogystų.

M. skol jos ciosorius sergą isz ne
ramybės priezasties, kad vieszpaty-
stėje kyla vis placziaus neužsiganė-
dinimai gyventojų ir net paczių arti-
miausiuju jo tarnų; nes ir szovikas
į ciosorių buvo gvardijos aficieras.

— Dabar ciosorienė vaicszciojen-
ti sunkume; caras nenori kad toji
pagimdytų vel dukterį laukia sunaus.

— Teip tirsztai arestzavojant vis
prasikaltėlius Maskolijoje, kiba ne-
turės jau nei kalėjimų randas tiek,
kiek vis arestzavoja.

Maskolija politikos savo prisilai-
kydama, ir nelaimėdama galutino
užbaigimo traktato su kinais reika-
luose Mandžurijos, nes prie to užbai-
gimo neprileidžia kinus kitos viesz-
patystės, pasiuntė į visas vieszpaty-
stes savo cirkuliorių su iszaiszkini-
mu, kad ji savo kariumenę ne isz-
trauks isz Mandžurijos tol, kol tikras
paredkas nebus įvestas.

Tas ženklina, kad Maskolija isz
ten savo pajiegas suvis nemislyje

iszimt ar traktatas užbaigtas, arba
ne.

— Randas Maskolijos ant Lenki-
jos jeneral - gubernatoriaus dą ir da-
bar nesuranda tinkamo maskoliaus.

Nauji mokeszciai.

Lietuvoje szeis keliais pereitais
metais tapo uždėta mokestis ant
Varszavos szpitolės; kožnas vals-
czius turi mokēt po 200 rub. per
met, isz ko susideda 300,000 rublių.
Del uždėjimo mokeszczių ant zapal-
kų, dar kožnas pakutis yra su ban-
diroliumi.

Isz padotko už zapalkas turi ran-
das pelno ik 600,000 rublių.

ŽINIOS ISZ AMERIKOS.

Paėmimas Aguinaldo.

Pasisekimas paimti vadą Philipinų
amerikonams, buvo tai priezastis papir-
kimo isz pusės amerikonų izgamą buvusį
pasikėlėlių aficierą Hilario Placido.

Jenarolas Funston dabar garbinamas
per amerikonus, papirko tą aficierą, ir
ans gromatas visas siustas Aguinaldo į
savus, suteikė amerikonams, isz kurių
szie ir pasinaudojo. Negana to, pats mi-
nėtas aficieras padarė suokalbį, ir buk
amerikonus suimtus gabeno pas Aguinal-
dą, o nusidavęs ten, patsai anam pasakė,
kad dabar esi rankose amerikonų. Gvar-
dija Aguinaldo dą buvo szokusi atsispirt,
bet matydami kad negelbės, smuko kas
sav ir Aguinaldo tapė paimtas.

Aguinaldo isz matymo, kad ji savi isz-
gamos arszesni už judoszių padavė sveti-
miems, norėjo nusižudint, bet tuom tarpu
sulaikytas, dar kad nespaudžia ji labai
amerikoniszka valdzia, apsiramineš padē-
jime nelaisvės, ką kitą apie savus mislija.

Lietuviai Amerikoi.

Minersville, Pa. Diena 3 Balandžio tapo užmusztas Ozes mainose Martinas Ramaszauckas. Jis prigulėjo į draugystę szv. Albino, tai draugystės kasztais ir palaidotas ant vokiečių katalikų kapinyno 5 d. balandžio. Nabaszņikas paejo isz Lietuvos Suvolkų gub., pavieto Mariampolės, gmino Balvieriszkiio, kaimo Iszmanų. Amžiaus apie 50 metų, gyvena szioje szalyje apie 17 metų, paliko apsiratintą paczią su 5 vaikuczių.

Priežastis smerties tokia: varė per pilerį edingą (skilę) į seną brustą, ir kada davarė arti seno brusto, uždegęs szuvį neprasitraukė žemin toli kaip kad padarė jo draugas, bet atsėdo į edingą, ir szuvis skylę pramušė į seną brustą uždegant ten gazą; tas eidamas su visa smarkybe, pagriebė Ramaszaucką ir numetė net į treczią brustą į szmotus sudraskant. Kuno kitus szmotus nė surasti negalima buvo.

Minersvillė's lietuviszka parapija gana gerai stovi, lietuviai sątaikoje gyvena. Yra keletas, ką lanko vokiečių bažnyczią, ir keletas niekur ne eina.

Szventę Velykų perleidome labai gražiai, be pesztynių ir vaidų. Keletas žalskurių turbūt ant Castle ulyczios 2 dieną velykų buvo užsigeidę musztis vienam saliune, bet saliuninkas iszvarė lauk, tai atkerszinant iszdaužė langus. Tas žmogus žinodams jog kvailystę kad ir padarė tie vaikszi ki lietuviai, nusidavė ant ryt į namus reikalaudams kad sudėtų langus ką iszmuszė, ir ten jie iszsijuokė da iszpludo. Prispirtas buvo apskųst pas vaitą, ir nugabenti neramaus buvo kareiviai su bronzuletkoms ant rankų, užmokėjo už langus, ir skvajeriui kasztus.

Taigi mat, nuskriaustasis nenorėdams kad kaltininkai pinigų nunesztų skvajeriui, pareikalavo gražumu įdėt iszmusztus langus, prieszininkai tikėdami kad nieko kaltybės jų nebėsa, gražumu klaidų neatitaisė, tai

su didesniais kasztais galop prisiėjo pataisjt. A.

Wilmerding, Pa. - Ap-sigyvenusių czia lietuvių pusėtinis burrlis. Sasitvėrė neseniai draugystė po vardu Lietuvos Sunų. Sąnarių lyg sziol turi 21.

Draugystės miūriu yra paszalpa ligoje. Szesztas susirinkimas buvo laikytas 4 d. pereito mėn. ir tapo nutarta prigulėt prie susivienyjimo Liet. Amerikoje. V. Pukas.

Guodotinos Susivienyjimo kuopoms.

Mieli Broliai. Be abejonės jau esate nemažai skaitę ir girdėję apie gražų užmanymą. padarytą Vasario mėnesije 1901 m. per szimtmetines sukaktuves gimimo Žemaičių Vyskupo Motiejaus Valancziaus arba Valonczausko, kaip jis turėjo vadintis anoje gadynėje, kad tik szlėktas į mokslus priimdavo. Vīsiems lietuviams, kurie nors mažiausiai yra pramokę, žinoma yra, kad vyskupas Valanczius buvo didžiausiu Lietuvos žmonių mokintoju, daugiausiai knygų jis paraszė dėl visuomenės grynoje, lengvoje ir visiems suprantamoje kalboje. Teip daug jis yra padaręs nuopelnų ant mūsų raszmenybės (raszliovos) dirvos, jog ir po sziai dienai ant daugelio knygų matome jo paraszą. Taigi kad suėjo szimtas metų nuo gimimo to mus didžiavyrio, visur Amerikos lietuviai pritarė užmanymui, kad rinkti aukas iszleidimui visų jo rasztų, kuriuos mes galėtume su nauda skaityti ir svetimtaucziams parodyti, kaip daug yra paraszės tik vienas mūsų rasztininkas, (Vyskupo Valancziaus rasztų bus 10 didelių knygų). Isz atspaudintų rasztų niekas nedarys sau intereso (biznio), ale pelnas isz jų bus paskirtas įsteigimui lietuviszkos stipendijos prie kokio universiteto (greicziausiai Szveicarijoje). Tokiu budu visi aukautojai duodami savo graszius ant įkunyjimo to prakilnaus užmanymo, daro dvigubą auką, nes

už jų pinigų bus atspaudinti Žemaičių Vyskupo rasztai, kurie padidys garbę mus litetaturos, o iszpardavus tuos rasztus ir padidinus dvigubai ar trigubai sumą paaukautų graszių, per įsteigimą vardan jo stipendijos neturtingi vaikinai, pabaigę gimnazijas, galės per amžius eiti į augsztesnius mokslus po vieną kas met tik už procentus nuo padetos sumos. Insteigimui stipendijos reikia nemažiaus per 6,000 dolerių, kuri tai suma gali buti pakaktina, nes atnesz kas met tiek procento, kad vienas stipendijantas galės iszgyventi, apsimokėti mokslo kasztus ir knygas sau reikalingas nusipirkti.

Isz prisiuncziamo prie szito laiszko atsiszaukimo matote, Mieli Broliai, jog susidaręs „JUBILEJINIS VYSKUPO M. VALANCZIAUS komitetas“ isz syk gerai pradėjo savo darbą, nes patys komiteto sąnariai pirmiasiai paaukavo savo aukas ir kasierių savo pastatė po kaucija. Visuomenė teip-gi szirdingai pritarė pradėtam darbui, nes į penkias nedėlias (sanvaites, su komiteto sudėtais \$180, pas kasierių p. V. Stagarą yra įplaukę aukų per septynis szimtus dolerių (\$746 buvo 22 d. kovo), o teipgi girdėti, jog kolektoriai, kalektavojanti įvairiose vietose turi dar neprisiuntę per \$300, taigi isz viso į pirmas penkias sanvaites aukų sudėta visas tukstantis dolerių. Kasierius dabar yra padidinęs kauciją iki \$5.000, kurią tai kauciją uždėję yra turtingesni Shenandoah'rio lietuviai, beje pp. K. Radzeyiczius, V. Chmieliauckas, V. Šznėderis.

Reikalams teip gerai einant JUBILEJINIS VYSKUPO M. VALANCZIAUS KOMITETAS, kurs isz sykio mislijo iszleisti tik 2 tomu Žemaičių vyskupo rasztų, dabar žada iszleisti visus jo rasztus, iszskyrus penktąjį tomą, kurį apsiēmė savo kasztais atspaudinti laikrasztis „Žvaigždė“. Visi tie deszimts tomų bus atspaudinti ant vienokios popieros ir vienokiame formate, statraszas pagal užmanytojų mislį bus toks, kurį rodija vartoti p. Kurszaitis savo gramatikoje, iszlei-

stoję kasztais „Susivienijimo”. Paaukavusieje isz auksztu 5 dolerius, gaus visus deszintj tomų Vyskupo Valancziaus rasztų, kurie atspaudinti kasztuos 10 dolerijų.

Isz prakilnesnių aukautojų iki szolių paaukavusių gausenes aukas Jubilejiniam komitetui, turiu czia paminėti Lietuviszką szaką mainierų (kalnakasių Unijos Shenandoah'rije, kuri tai szaka paaukavo 50 DOLERIU. O reikia žinoti, kad szitoji szaka „United Mine Workers” yra dar jauna ir kasoje neturi tukstanczių. Butų labai gražus daigtas, kad mūsų turtingesnės ir senesnės draugystės Amerikoje parodytų tokį pat duosnumą ir teip pat szirdingai jos prijaustų įsteigimui Lietuviszkos stipendijos vardan vysk. Valancziaus per iszleidimą jo rasztų. Mieli Bro liai! tai bus pirmutinė stipendija, įsteigta suvienytomis pajiegomis prastų darbininkų, ne kokio didžturczio; isz jos naudosis per ilgus amžius lietuviai, ji ne tik bus prakilnum paminklu vyskupui Motiejui, ale ir kuogeriausiu iszreiskimu tėvynės mēilės, deganczios szirdyse tukstanczių lietuvių darbininkų, priverstu jieszkoti duonos kasnio svetimose szalise. Szitokiu darbu ir jam panasziais, mēs atkreipsime ant savęs atida visų tautų, kurios pamatys, jog mēs netik savo klaidas turime, ale ir prakilniausią paveizdą mokame duoti. Dieve duok, kad mēs lietuviai butumėme pirmutiniai szitame dvidezimtame szimtmetije įsteigti stipendiją visuomēnės, darbininkų suvienytomis pajiegomis, o ne duosnumu kokio didžturczio, pralobusio kitą kart neteisingai. Teisybė, visi mēs pradedam tik gyventi szitoje szalije, neesame turtingais, visi privalome dirbti ant kasdieninės savo duonos kasnio, ale atsiminkime mūsų tėvų priežodj, jog „duoda ne turtingas, ale milaszirdingas”. Kiek atlieka mums nuo mus reikalų aukaukime, idant priauganti karta (pakalenija) tarėtų peną dvasiszka ir idant mus tėvynė galėtų eiti

„In mokslą, į mokslą su norais placziais”, nes mokslas tik, tikras mokslas pakels mūsų tevų szalį; nes „Jis angą garbės atdarys!

Jis vardą Lietuvių apdengs spinduliais!

Jis mūsų mūsų didvyrių lopszys!” Aukas geriausiai siųsti pas kasierių, duodant sykiu žinia sekretoriui.

Kasieriaus antraszas:

V. J. Stagaras, Shenandoah, Pa.

Su Guodone

Kun. A. Milukas, sekr.

Atskaita kasieriaus Jubil. komiteto Vyskupo Valancziaus.

Ant Jubilejinio vyskupo M. Valancziaus rasztų iszleidimo priēmians sekanczias ankas:

Kun. A. Kaminskas, New Philadelphia, Pa.	\$10.00
A. Daniseviczius, Mahanoy City, Pa.	10.00
Kun. A. Milukas ir p. A. Daniseviczius sukalektavojo Mahanoy City'j ir pridavė 20 kovo	57.00
V. Luckus ir M. Lisauckas sukalektavojo Shenandoah'rij ir man pridavė 25 kovo	12.50
Kun. S. Pautienius prisiuntė sukalektavotus Mahanoy City (priēmiau 28 kovo)	138.75
Kun. P. Saurusaitis prisintė 29 kovo paaukautus Waterbury'o, Conn. szv. Juozupo draugystės \$10.00 ir pavienių lietuvių \$10.00	20.00
Kun. A. Milukas pridavė 2 balandžio sukalektavotus Mt. Carmel'y ir Luzernėse	69.00
Kun. S. Pautienius 2 balandžio prisiuntė sukalektavotus Mahanoy City	14.05
M. Lisauckas ir V. Luckus pridavė 2 balandžio Shenandoah'rij sukalektavotus	14.35
iszviso	\$345.65
pirmiaus buvo	\$669.60
Iszviso iki 3-IV priēmiau	\$1015.25
V. J. Stagaras Išdininkas.	

Vardan Teisybės.

Paskutiniam laike laikraszcziuose, kurie mus Susivienijimą pirmiaus tik kada nekada užkabindavo, pasirodę korespondencijos kelių Susivienijimo sąnarių, kurie isz priezasties iszmetimo isz Susiv. Tereilos ir Domijonaiczio visai savo szalto kraujo nustojo. Kelios kuopos Susiv. pavelyjo tokiems karsztiems vyrams raszyti tas korespondencijas, o kiti, kuriems kuopos matyt nepavelijo pasinaudoti jų vardu, patys nuo savę iszdavė manifestus. Kas navatniause ir tie pavieniai vyrai savo rasztuose prikaiszioje Susivienijimo centralizkam Komitetui carizmą, vadina jį žandarais ir kitokiais žodžiais plusta.

Tarp mus czia atsirado jau tautiecių, kurie savo ypatą (asabą) norėtų iszkelti teip, kad netik jų miestelio ale ir visos Amerikos lietuviai galvas priesz juos lenktų, nepaisant ar jie gali ką gero ar didei naudingo apskelbti ar ne. Jie nori, kad ir Susivienijimo Centralizskas Komitetas ir visas Susivienijimas szoktų pagal jų smuikavimą (skripkavimą). Nepatiko jiems kas, tai tuojaus pasipila isz jų burnos ir isz jų plunksnos keiksmi, pravardžiovimai, o pirmiausiai vis nuo carų, žandarų, kokiais jie nekurie gal norėtų pastoti (ar jau ir yra dvasioje).

Kožnas bet iszmingas žmogus nepaisys ant didelio keiksmo ir pravardžiovimų. Po visą svieta yra laikoma už teisybę, jog kas keikia, plusta, pravardžiuojasi ir rimtai negali savo reikalo iszpasakoti, tai toks teisybės po savo pusei neturi. Teisybė juk nereikalauja kad ją szelptų skriauda, beje nuplėszimas szlovės kitos pusės ypatomis.

Ir dabar pakilusiuose riksmuose ir įvairiuose koliojimuose per laikraszczius Vienybę ir Lietuvą nėra teisybės. Pilna ten didžiausių iszniekinimų Centralizsko Komiteto, pilna visokių prilyginimų, ale vieno daigto nėra, nėra davadų (argumentų). Visi tie protestuojenti, neparodo nei vienoje korespodencijoje, kokį Sus. konstitucijos punktą butų peržengęs

Central. Komitetas. Jiems užtenka tik vieno daigto, kad jiems Centralizsko Komit. pasiūlgimas nepatinka; jie nenori žinoti, nei mislyti, jog Centralizskas Komitetas išbraukė anuodu sąnariu, pildydamas konstituciją. Konstitucijoje aiškiai parašyta ant puslapio 28–29: „Sąnarys, d) kurs stojęs į aiškia kovą priešais krikščioniszką tikėjimą, tarpe lietuvių, kuriems reikia meilės ir vienybės, platintų nesutikimą ir tikėjimiską fanatizmą, toks, daro džiūs jam kaltę, per Susivienijimo seimą arba bent per sutarimą viso centralizsko komiteto, gali būti išbrauktu iš Susivienijimo ir jokios tiesos prie įdėtų į Susiv. pinigų neturi.“ Taigi anot konstitucijos kožnas, kurs stoja į kovą prieš krikščioniszką tikėjimą ir platina tokiu budu nesutikimą ir fanatizmą tarp lietuvių, teisingai gali būti izmestas iš Susivienijimo. Per seimą-gi Elizabeth'e nutarta, kaip skaitome protokole seimo, kurį patvirtino seimo prezidentas ir kuris tokiu budu turi tokią pat svarbą kaip ir konstitucija, jog Centralizskas Komit. turi tiesą izmesti iš Susivienijimo sąnarius, nepildanczius tiesų tilpusių konstitucijoje arba seimu protokuluose. Yra sviete žmonių, kurie laiko už teisingus tik tokius įstatymus, kurie jiems patinka arba jiems ir jų siekiams parankūs yra. Jie nepaiso, kad įstatymas kitiems gali būti sunkus, bile jiems gerai, ale tegul tik kuris iš jų papuls po bausme to įstatymo, tai tuoj kyla liarmas neapsakytas ant ne teisingumo. Tas pats ir pas mus pradeda įeiti į madą, tik ką tuli mus žmonės, kada juos arba jų draugus baudžiama už sulaužymą įstatomų (provų), kaltina daugiau teisdarius (sudžias). Teip dabar ir Susivienijime pasidarė; Centralizską Komitetą su dumblais maiszo, už tai ką jis pasiūlgė pagal įstatymus konstitucijos.

Tereila ir Damijonaitis pasirodė keliancziais tikėjimiskus vaidus savo kalbomis prieš krikščioniszką tikėjimą, gal jie tą darė, kaip jie teisinasi, įnirsę budami, ale jie tą da

rė,, liudininkai keli po prisiega tą pripažino, taigi juos reikėjo pagal konstituciją izbraukti iš Sus. knygu. Jei jų draugai norėtų be bausmės prieš krikščioniszką tikėjimą kariauti ir nebuti izbrauktais iš Susivienijimo, tai tegul permaino konstituciją Susivienijimo, tegul įdeda naują punktą. Jeigu didžiuma delegatų per seimą pavelytų jiems tokį dalyką, tai jie galėtų paskui teisingai skųstis, ką juos už tokius pasiūlgimus baustų kas. Centralizskas Komitetas ir visi Susivienijimo sąnariai neprivalo paisyti ant dergimų ir pravardžiavimų, kokius matome Lietuvos ir Vienybės gazietose, tie pravardžiavimai prie mus neprilips, mus garbės neįžeis gerų žmonių nuomonėje, o ant kitų neprivalome labai paisyti. Eini per dvarą musza, neini per dvarą rėkia — sako priezodis. Tegul rėkia, mėš darykime, ką mums įsako sąžinė ir teisybė szventa; ateis seimas tai bus parodyti visi dokumentai ir visi matys, keno teisybė. Waterbury'o kuopa, arba geriaus patys izbraukti iš Susiv. norėjo, kad jiems prisiųstų Centralizskas Komitetas visus dokumentus! Argi reikia navatnesnio daigto? Centralizskas Komitetas nusiųs jiems visos bylos (provos) dokumentus, jie juos gal kur nudės, o kas paskui bus? Ką parodys Centralizskas Komitetas ant seimo? Ant to paties iszeitų, kaip kad nekurie delegatai per seimą Elizabeth — porte (daugiausiai tie, kurie katalikiszko vardo bijojosi) norėjo kad kasierius ant seimo padėtų pinigų Susiv., kurie busią atiduoti naujam kasieriui (jų pusės) be užsiatymo kaucijos! (apie kauciją nei žaktelėjo, tik pinigų reikalavo)....

Atsiminkime visi, jog Centralizskas Komitetas, pildydamas savo pareigas pagal konstitnciją, atsako prieš seimą, o ne prieš kokį korespondentą arba Lietuvos ar Vienybės redakciją. Taigi vėl paklausiu kožno bevieno Susiv. sąnario, kas butų iš mūsų organo Tėvynės, kad ji talpintų nuo dviejų sieksnių protestus nuo kelių kuopų ir sąnarių (nes tik kelios kuopos ir keli tik sąnariai yra, ką

vis protestuoja ir protestuoja)? Reikėtų du syk didesnį laikrasztį izleisti, sąnariams iki gyvam kaului daėstų nuolatinis skaitymas barnių. Juk jau net pacziai Lietuvos gazietai nusibodo tie protestai; talpino juos, talpino, ant galo pati sako, kad juose vis tas pats ir tas pats parašyta, taigi, girdi, jau turime liautis. Kuopos ką nori parašyti Centralizskam Komitetui, tai gali siųsti stacziai pas prezidentą, o ne į Tėvynę. Prezidentas perskaitęs ir, jei reikalas bus, kitiemi sąnariams komiteto pasiųs tuos laiszkus. Jei komiteto ar prezidento pasiūlgimas kuopai nepatinka, tai ji turi tiesą parašyti apie tai seimui arba savo delegatui įsakyti, kad įnesztų jų skundus ant seimo visiems delegatams. Nedraskykim savo brangaus Susivienijimo, pildykim jo konstituciją ir savo gincų netapnokim po laikraszczius, norėdami už savo gal asabiszką, ar savo kuopos reikalą, supjudyti visus Amerikos lietuivius.

Su guodone.

Kun. A. Milukas.

Susiv. kasos globejas ir Garbės sąnarys.

P r i e r a s z a P r e z i d e n t o .
— Ligsziol protestus prieš izmetimą Tereilos ir Domijonaiczio prisiuntė keturios kuopos: Waterbury'o Plymouth'o, Delroy Mich. ir Union City's. Vardan szios pastarosios protestavo vienas jos prezidentas. Delroy'iecziai protestavo ne tiek prieš izmetimą Ter. ir Dom., kiek apskritai prieš kunigus ir Sus. konstituciją. Plymouthieczius, vėl, sugundė viena ypata, paraszdamą jiems net protestą, kurį sekretorius kuopos tik perraszė.

Iš pavienių ypatų protestus mums siuntė: pp. I. Grieszius ir J. Kazakeviczius (draugai izmestųjų) ir kun. J. Žebrius, kurs su jų ir į juos panaszų žmonių tikisi sugrįžti į Waterbury'o parapiją.

Iš to pasirodo, juog daug didesnė dalis Sus. yra už Centralizską Komitetą ir juog izmetimą T. ir D. didumenė pagirė. Pravardžiavimui ir mėtimai purvais mūsų neužgaus, o atkartojimai vieno ir to paties nu-

sibos ir laikraszcziams ir visuomenei.

Kun. A. Kaupas, prez.

Pasimokinimai isz Kriauszai- czio gramatikos.

II.

1. Nesakyk ir neraszkyk: „Steponas Batory t a p ė apszauktas karalium“, bet: „Steponas Batory t a p o ...“ T a p ė paeina isz veiksmazodzia t a p y t i , t a p o isz t a p t i .

2. Galima raszyt: „baltieji, geriejie“. Lyginai nebus didelės klaidos, jei kas paraszys: „geriausias, geriausi“, nors p. Kr. liepia raszyt: „geriausias, geriausia“, bet didelė klaida yra raszyt: „geresnias, geresnia“ vietoje „geresnis, geresnė“.

3. Skaitvardžiai: „vieni, dveji, treji, ketveri ir tt.“ yra vartojami prie daiktavardžių, turinczių tik daugskaitą. Delto negalima sakyt „trys rožės“, ketverios durys“. Jei sakome: „Szeszeri ratai“, tai suprantame szesziis vežimus; sakydami: „szeszi ratai“ turime mislyje ratus, kuriuos maujame ant aszies. Lyginu budu reikia sakyti: „vieni, dveji, treji... metai“ jei po „metais“ suprantame perijodą 365 dieny. „Metas“ didesnėje dalyje Lietuvos atsako lenkiszkam žodžiui „pora“, – „metai“ – „rok“. Tą patį galime pasakyti ir apie „namus“ reikia sakyt: „Jonas turi dvejus, trejus namus“, nes „namas“ (tvartas galvijams suvaryti) skiriasi nuo „namų“ (trobos, kur gyvena žmonės).

4. Reikia raszyt „tam“, ne „tav“, teippat: „ėjau su j a (ne su j a), su t a mergina (ne su t a); macziau j a s (ne j a s), t a s merginas (ne t a s).“

5. Reikia raszyti: „gija, lija, rija, kirmija, buva, griuva, žuva ir tt. (ne gyja, lyja, ryja, kirmyja, buva, griuva, zuva)“, bet „da lija, mislija, lytija ir tt. (ne dalyje, mislyja... ir ne dalija, mislija...)“. Delto reikia raszyt „Susivienijimas“, o ne „Susivienijis“.

6. Negerai yra sakyt: „vienpusiai, vienbalsiai, pusbalsiai“ – reikia:

„vienpusiszkai, vienu balsu, pusbalsiu.“

7. Nereikia sakyti: „diena n u o dienos“, „laikas n u o laiko“, „sanvaitė n u o sanvaitės“, bet „diena i s z dienos“, „mets i s z meto“ „sanvaitė i s z sanvaitės“.

S.

Atsiliepinimas p. Unikos.

Negalėdami patalpint viso atsiliepinimo p. K. Uniko (perilgas), paduodame jį sutrumpinime.

Raszo p. Un., kad jo seimas visai nerinko jieszkot vietas spaustuvei ir kad jis nuo vietos knygiaus buvopo du syk atsisakęs per gromatą; toliau, kad jis buvo pradėjęs jieszkot vietas spaustuvei ir buvo radęs dvejus namus, akurat tokius, kokių norėjo p. Astramskas, t. y. su gyvenimu ant virszaus. Bet atvažiavo kun. Milukas ir kun. Kaupas nenorėdami nē pažiurēt namų, iszrinktų p. Un., iszvadino jį (p. Un.) į miestą. Jis visai eit su kunigais nenorėjęs, bet kun. Mil. prikabinęs. Jieszkojo tad vietas „Tėvynei kunigai, o p. Un. su jais tiktai vaikszcziujo. Apėjo pirmucziausia ofisus didziųjų angliszky laikraszczių, bet ten negavę vietas, pradėjo dairytis mažesniųjų spaustuvių. Sztai bevaikszcziiodami po miestą, užtėmyjo ant 9-tos ulyczios ženkłą „for rent“ ir nuėjo pažiurēt kambario. P. Un. vieta nepatiko, bet jis nieko nesakē, mislydamas sau, kad jeigu kunigai ima, tai jo žodis vis tiek nieko negiliuos. Tokiu budu dabartinė vieta spaustuvei likosi paimita, nors be protesto, vienok priesz norą p. Unikos. Pasiraszē gi jis ant paliepinimo p. Astr. kraustytis į Philadelphia, nes prie to prikabino kn. Milukas.

Toliau raszo p. Un., juog spaustuvė yra negeroje vietoje ir juog kas nežino, jos neatras; juog nuo szeszių durys yra uždaromos, nes jis pats ėjęs į spaustuvę ant pusės septynių vakare ir vis radęs duris uždarytas.

Ant galo p. Un. raszo apie nutarimus seimo, ant kurio pats ir viską

girdėjo. Taigi ant seimo delegatai kalbėjo, kad „Tėvyne“ nebutų cenzuruojama ir kad joje kiekvienas sąnarys galėtų iszreikszt savo nuomonę apie visokius daiktus; delegatai teippat kalbėjo, kad centraliszkas komitetas gali iszmest isz Susivienijimo tik tokius, ką neušimoka kad ir mažiausių mokesczyų, o jeigu kas prasikalsta kitokiu budu, tai centraliszkas komitetas iszmest jo negali, bet turi laukt seimo.

Toks tad yra atsiliepinimas kasieriaus 10-tos kuopos.

Pardavinėjimas merginų.

Baisiausio budo turgus paslaptinis užsilikęs Europoje, merginų pardavinėjimas. Kas tuom užsijima? Žydai!

Turkijos sultono sostapilė Konstantinopolis, yra centras turgavietės nelaimingoms aukoms.

Žydai, tas visur blėdingas svietas, tas kur niekam gero nevelyja, tas iszkopia isz Europos jaunas merginas prigavingai, ir toliau tos papuola turgavietėn.

Pelningiausia dirva del žydų yra Austro – Vengrija, Pietinė Slavonija, ir galop Rusija. Dėliai tokios prekystės, Konstantinopolije yra du kompletni kantorai tarpininkaujanti turgavietėms mergų, ir nors kitos szalis szitą prekystę persekioja, gaudo, bet iszrauti suvisai nepajiegia.

Dabar neseniai ant maskoliszko laivo, atplaukē į Konstantinopolį žydelis draugėje 5 merginų, kurios isz veido skiresi žydilio, vadinanczio save broliu merginų; ir, merginos ne tik kad nebuvo panasziuos isz veido į vadinamą broli, bet ir tarpe savęs nepanasziuos viena kitai ir kalba skires viena nuo kitos.

Maskoliszkas policijiszkas laivų agentas, darydamas revizijas, atkreipē pažvalgas, ir umu laiku paszaukē broli su seserimis į konsulio rasztinyczią del perklausinėjimo dalykų brolystės. Prie klausinėjimo, žydas gana drąsiai, persikreipē isz brolio tik ant globėjo keliaujanczių merginų, kurios iszsirengę yra į teatrą

Odesoje.

Urėdninkas klausė: „Kodel tu jās atvežiai į Konstantinopolį, jeigu keliauja į Odessą?“

Žydas pasiraivęs vel atsako: „Teatraliszka kad grupa persikėlė į Konstantinopolį, asz gavęs žinią, vežiau jās czion!“

Po platesniam tyrinėjimui pasirodė: kad žydas gyvuoju kviečiu tik turgavoja, merginos isz jo tapo atimtos, ir kaip reikalas nusiduos, nėra žinoma.

Turkijoje buk sekreto sparnu pridengtas yra sultoniszkas institutas vadinamas *harem*as, ir kartais kas tame institute yra, iszsiskverbe del žinios platesniai publikai. Turkiszkas begėdiszkumas patėmija gražiausias merginas czerkesiszkos giminės saulėtekije, bet yra tame institute gana ir rumuniuczių ir slovėniskų merginų.

Agentai gaspadinės to instituto, nupirkinėja visokiais budais gražias merginas, nuo 10 metų amžiaus, paduoda jās į palocių, po priveizda tam tikros gaspadinės, vadinamos Basz Kalfa. Mergina ten papuolusi, tro-tija giminę, pravardę, tautystę ir savo vardą. Priduoda naują vardą bent kokio kvietko, arba brangumyno karunos, ar dvasė balandžio, atsilsis aniuolo ir tt.

Visos tos merginukės su visokeis vardais naujai priductais, turi pereiti tam tikrą haremo mokslainę, kurio programe yra muzikė, dainavimai, gimnastika, ir ceremonijalizmas sultoniszko dvaro. Iszbuvus mergina toje mokslainėje po priežiura Basz Kalfy, aplaiko atskirę sav gražią stubą, ir titulą „Ikbel“ tai yra „vainikuota malonybė.“

Taigi regima, kad žydai turėdami liniją susineszimų visose szalise su centru turgavietės Turkijoje, gauda prigavystėms visokioms merginas svetimų jiem tautų, ir ten daduoda vien del godumo ant pinigų. Merginoms primeluo ja, jog gabena prie pelningų darbų ar tarnystų, paduoda ten, isz kur jau ant amžių neis-truks.

Žydas yra inrankiu visokių bjaurių kokios sketrioje tik sviete, ir juomi niekad negalima užsitikėt.

Naujos knygos.

Tykyba ar Mokslas? Tyrinėjimai Tikėjimiszki Moksliszki ir Draugijiszka-Polytiszki. Surankioti per d-rą J. Szliupą. Spauda „Lietuvos.“ Chicago, Ill. 1901, pusl. 211.

Perspauzdinimas seniau iszėjusio Prusuose pamphleto d-ro Szliupo pasirodė sziomis dienomis Chicagoje. Netikusi kalba, pornographiszki apraszymai, vartojimas ulytinių žodžių bei krasztutinis vienpusiszkumas atima szitam rasztui visokią vertę. Priedam prie szitos knygos yra prikergtos persenėjusios prakalbos Viktoro Hugo ir Tundall'io.

Ar vyskupas Valanczius (Volonczauskas) nebuvo viliugiu lietuvystės? Papieszė kun. V. Dembskis. Chicago, Ill. Spauda „Lietuvos“ 1901. pusl. 37.

Szitą knygutę, papieszta buvusio kun. Dembskio, su priedais Szl., iszleido „Sus. Liet. Laisv.“ Iszniekinimas ir iszjuokimas užsitarnavusio lietuviams Zemaczių vyskupo yra jos siekiu.

Istorija Chicagos Lietuvių jų parapijų ir kun. Krauczuno prova su laikraszeziu „Lietuva.“ Chicago, Ill. 1901, pusl. 583.

Szita knyga yra vaisium žinomos provos iszleistojo ir redaktoriaus „Lietuvos“ su kun. Krauczunu.

Raszytojas apraszo ir sudyja Chicagos lietuvius pagal savo simpatijas ir antipatijas; giria, kas jam patinka, peikia, kas nepatika.

Kaip gyvena augmanys? Pagal Lunkeviczių ir kitus sutaisė Szernas. Chicago Ill. 1901. p. 129.

Knyga su paveikslais ir verta pasiskaitymo.

Lietuvis, nedėlinis laikrasztis, pasirodė Philadelphijoje (764 S. 2-nd St.) 29 d. kovo. Pirmame numeryje apart raszto d-ro Dana „Miegas ir nemiga“, svarbesnių straipsnių nėra. Laikrasztis iszrodo labai szvariai. Litarų su lietuviszkais ženklais jame nėra.

Atsakymai.

J. Ulendrai, Tulucca Ill.

Paliudyjimais ganti. Tikime ir užjauziamė, bet be seimo nieko padaryt negalime. Raszykit praszymą į ateinantį seimą.

10-tai kuopai Philada. — Skundą priesz kun. J. K. gavau ir pasiuncziau kietiems sanariams Centr. Komiteto.

Union City kuopai. — Nieko naujo. Be to, protestas paraszytas ir pasiraszytas vieno tik p. Pruselaiczio. Netilps.

Kun. A. Kaupas prez.

Aukos ant kankintinių.

Laikraszezių paraginimas atsiekia szirdis gerų lietuvių net ir ant farmų gyvenanczių, ir suprasdami tie žmonės už ką lietuviai isztremti isz Lietuvos Maskolijoje dankinami, prisiuntė sziomis dienomis redakcijon Tėv- aukas szios ypatos:

Veronika Rymdeikienė	\$1.00
Stanislovas Masickas	1.00
Jonas Utkaucas	1.00

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 10-ta kuopa Susivienyjimo L. A. laikis kvartalinį susirinkimą, neprigulmingo Kliubo salėj 943 S. 2-nd st., ant 7½ valandą vakare, 13 dieną Balandžio (April) 1901 m.

Kaipo prigulinczius, teip ir norinczius prigulėti, kuoskaitlingiausiai meldžem susirinkti, nes turime svarstymą apie ateinantį seimą, delegatus ir įneszimus bei szeip bėganczių svarbių reikalų kuopos yra. Kuop. sekr. J. Butkus.

Scranton, Pa., bus laikomas II kvartalo iszmokesties mitingas 30 kuopos S. L. A. 14 diena Balandžio (April).

Teiksitės susirinkti del apmokėjimo visi; yra negerai kadagi pavieniai savo siunczia po 50 centų kasieriui, o tuomi tarpu sekretorius kuop. nežino nieko kas užmokėjo; tas atveda mus tik į daugiau klaidų.

Neužsimirszkite paraginti broliai ir naujus ateiti įsiraszyti į Susivienyjimą. 30 kuop. sekr. V. Stulpinas.

Pittston, Pa., 7 kuop. Sus. L. A. bus laikomas mitingas su iszmokesczia II kvartalo 14 Balandžio (April) puse po keturių valandų, popiet, pobažnytinėje salėje.

7 kuop. S. L. A. sekretorius,
J. Kasulaitis.

BALIUS! BALIUS!!

Philadelphijoj liet. draugystės D. L. K. Olgerdo Uzarų bus laikomas iszkilmingas balius 15 diena Balandžio (April) 1901 m. Paroda pirmiausiai prasidės 6 adyną vakare, ir pilnoje marszuos sąnariai uniformoje per dvi adyni ulyčiomis miesto su muzike. Parodoje dalyvaus ir kitos visos liet. draugystės su Prusijos baltkepurių muzykėms.

Po parodai 8 adyną vakare prasidės balius ir trauksis lig ryto salėj Washington 523 - 525 S. 4 str.

Ant pasivieszėjimo lietuviszko užpraszm varde draugystės lietuvius ir lietu vaites.

Komitetas.

BALIUS!

Homestead, Pa. Draugystė szv. Juozupo parengė iszkilminga balių ant dienos 29 Balandžio (April) 1901 m. ant ulyčios 5 Ave. Oper House. Muzikantai grajjs puikiu dropvalcius ir kadrilius, net ir lietuviszką berlyną.

Prasidės 7 adyna vakare, įzanga vyrams 50 centų, o moterims už dyką.

Szirdingai užpraszm visus lietuvius ir lietuves isz Homstead ir isz apielinkės.

Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieszka Marės Paltanavyčziutės paelnanczios isz kaimo Tabariu, parapijos Plutiszkių, Suvolkų redybos. 3 metai atgal pribuvo į Failey, Mass., o isz ten nuvyko į Boston, Mass.

Turiu didei svarbų reikalą; praszaui atsiszaukti ar kas kitas duoti žinę ant szio antraszo:

J. P. V. 52 Holyoke st. Northampton, Mass.

Pajieszkau Jono Stankevicziaus, turiu svarbų labai dalyką. Praszaui atsiszaukti, arba kas kitas žinotų apie jį; meldziui duot man žinę ant tokio adreso:

K. Macziulis Pomerania, N.J.

Pagaukit vagį.

West Hazleton'e, Pa. Pavogė Jonas Kuzina 73 dol. pinigais, už 50 dol. auksinį ziegorėlį, ir iszbėgo nežine kur. Kuzina yra Kauno redybos, Raseinių pavieto; akis juodos, plaukai tamsus, veido paylgo.

Jeigu kas pagautų, gaus užnagradyt.

Žinę reikia duot ant adreso:

Agnis Rugel 213 E. Broad st. W. Hazleton, Pa.

TEMYKIT LIETUVIAI!!

Nuk szio laiko paleidžiam žodynėlius ko pigiausiai, idant kiekvienas tautietis galėtų ausipirkti, ir davęs apsidaryti kiszianiuje nesziodamas pasižiūrėti kada jam prireikia kokio žodžio, visada turėti.

Lietuviszkai - Angliskajį gaus už 70 centų; abudu už dolerį. Kas norėtų pirkti nesusiutus abu gaus už 80 centų.

Kun. P. Saurusaitis
Waterbury, Conn.

LIETUVIS**Muzikaliszkas Profesorius.**

A. P. Dyczkauskas lietuvis puikiai mokina grajintie ant visokių įstrumentų kokie tik yra, jis patsai sutaiso tinkanczias notas, ir gana faktiszškai mokinami jo studentai, pataiko iszmokti grajiniimą greitai.

P. Dyczkauskas mokina teipgi Dainorių draugystes, dainuoti ant 4 balsų.

Jo adresas:

1835 Cedar st., Philadelphia, Pa.

AR ESI KURCZIAS??

Visokis kurtinis išgydimais gal naudotis dabar; tik nebiliai yra neižgydomi. Ožimą ausise sustabdom tuojaus. Parasyki bndą apkurtimo ir nedagalėjimo, o egzaminacija yra už dyką. Gyditis galima savo stuboje.

Dr. Palton. 596 La Salle Ave. Chicago, Ill.

ŽENKLUS SUSIVIENYJIMO norinti turėti, turi nusipirkt pas Centraliszka Susiv. kasierių p. K. Radzeviczių pasiuncziant jam 1 d. ir 50 centu.

Adresas yra „TEVYNEJE.“

A. L. GRAICZUNAS,
(LIETUVISZKAS DAKTARAS.)

772 Milwaukee Avenue. CHICAGO, ILLINOIS

PRIIMA LIGONIUS { nuo 8 iki 10 ryto,
nuo 12 iki 1 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

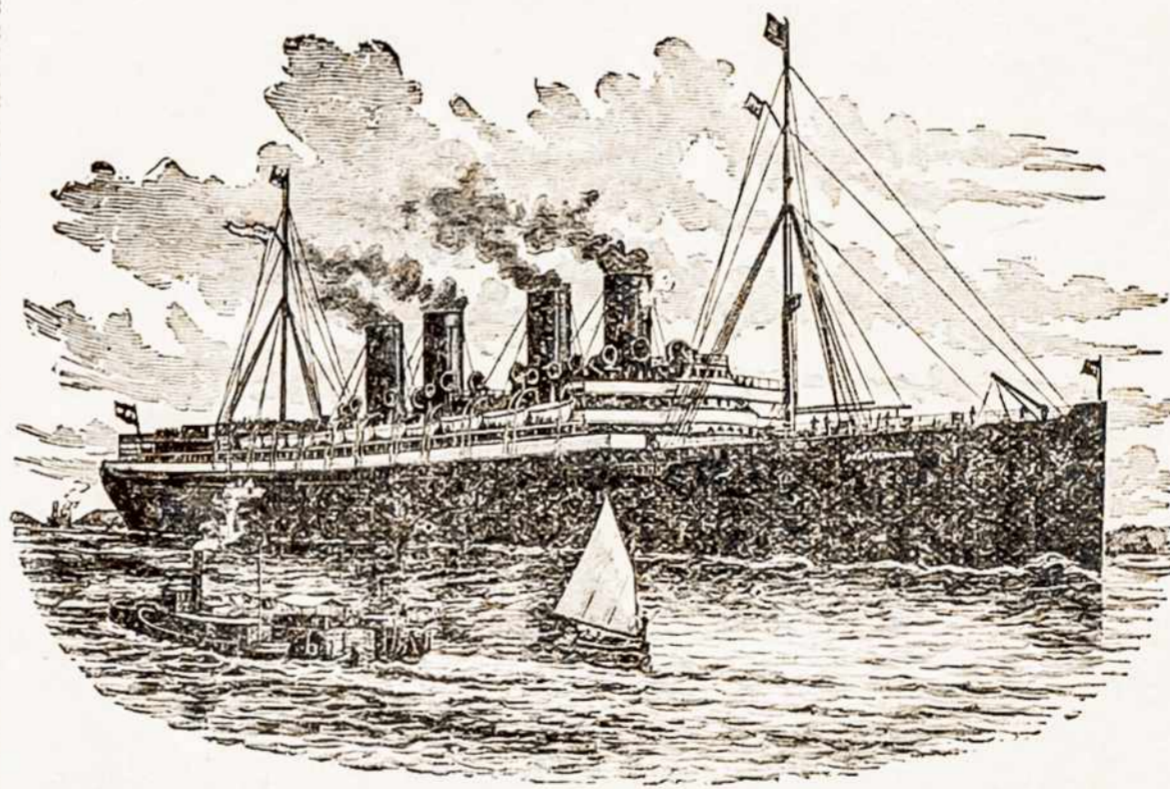
Ateik pats arba gali paszaukti į savo namus. Gydaui pasekmingai ir didžiausioje paslapyje užlaikau užsikreczianczias limpanczias gėdingas ir prastoto vyriszkuo ligas. Atsiszaukentiems per laiszką su apraszymu savo ligos duodu rodą.

F. S. Klinges.

- Maliorius dekoracijų Bažnycziose.

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnyczzių ypatingai del altorių, puikiai iszdabina bažnycziose sienas ir kitokias dekoracijas.

Adresas: F. S. KLINGES
293 Carey Ave. Wilkes Barre, Pa.

Parduoda Szifkartes

Ant geriausių ir sparcziausių expresavų ir reguliariszku laivų į visas szalis svieto; parduoda tikietus gelzkelio į visas dalis Amerikos. Permaino visų szalių pinigus ant amerikonzsku, suteikia sveikiausias rodas visuose reikaluos žmogaus.

M. Rosenbaum.

609 S. 3rd st., Philadelphia, Pa.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

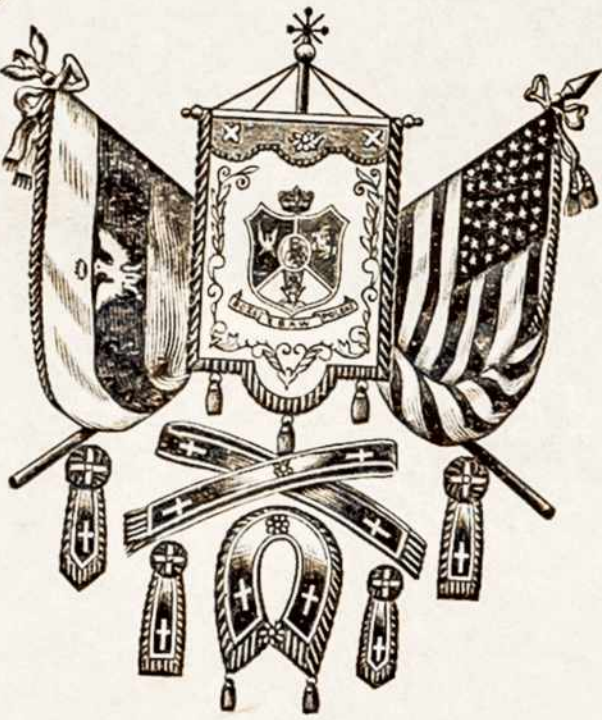

**KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti guodiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius.

Puikiausia visam Shenandoah'ri

RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos **KARSZTI UŽKANDZIAI**, o teip visada'sza l ti dykai. Geriausi ir pigiausi **PIETUS**, viskas szviežia: **CIGARAI** pirmos klesos. Priegtam koznas lietuvys ras **SZIRDINGA RODA** kiekvienam reikale. O ir **PINIGUS MAINO** ir siunczia į **LIETUVA** ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,

SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.

SHENANDOAH, PA.

Užlaiko didelę **krautuve cigarų, vynoir visokių likie-rių**, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlako pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiu!

A. Maslauckas,

Geras ir prieteliszkas mus žmogus, užlako gerus gėrymus, ir yra gana dorus ir pasznekamamas lietuvis. Pas jį iszpuola atsilankyti.

Ant W. Main ulyczios Plymouth, Pa.

Šios knygos yra gaunamos S. L. A. Spaust.

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istoria Europos	15
Kražių skerdynė	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj 35	
(Ta pati kniga maskolizskoi kalboi ..	\$1,00)
Kristiono Donelaiczio rasztai (eilės)	40
Medega mūsų tautiszka vaistiniškystai ...	40
Medega Sim. Dankanto biografiai	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorios) ..	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos),	15
Zentas del parodos (komedia), vertė Sel..	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai ..	25
Istoria szventa seno ir naujo įstatymo ...	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	20
Dogmatas apie Pragarą	15

Spustuve

Susivienijimo Liet. Amer.

Gerai, greitai ir pigiai atlieka visokį drukoriszka darbą; drukuoja knygas, visokius tikietus, konstitucijas, cirkuliorus, gromatas, bylas, plakatus, visiting cards, business cards, abelnai atlieka visokį drukoriszka darbą, kokio tik kam prireikia. Turint kas del drukavimo ka nors, meldžiam atsi-szaukti ant szio adreso:

T. Astramskas,

31 N. 9th. str. Philadelphia, Pa.

T. ANDRIUSZEVICZAITĖ

— DIRBA —

Arnotus, Karunas ir visus bažnytinius parėdus,

— Teipogi —

Draugystems: Veliavas, Szar-pas Kukardas.

Visa darba gerai pažystu. Lietuviszki kunigai ir lietu-viszkos draugystės reikalauda-mi draugystems ar bažnytiniu iszdirbimu, raszykite pas ma-

ne klausdami prektų, operstikrinsite kad mano prekes yra pigesnes ir darbas geresnis kaip lenku, asz savo isz-dirbimus gvarantuoju.

Su Guodone,

T. Andriuszeviczaitė

115 W. Division St., Chicago, Ill.

